პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

სკ

საქართველოს სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფსაკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

16 სექტემბერი, ოთხშაბათი, 1987 წ.
№ 179 (9590) ● ფასი 3 კაპ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

„სოვეტსკი სპორტის“ ფურცლებზე

„ოქტომბრის საქმე საქმით განამტკიცე“ — ამ საერთო რუბრიკით და საერთო სათაურით „დრო ენერგიული რეალისტებისა“ გაზეთ „სოვეტსკი სპორტის“ გუშინდელ ნომერში ფართოდაა წარმოდგენილი საქართველო. გაზეთში განზოგადებულია რესპუბლიკის ფიზკულტურულ-სპორტული მოძრაობის გამოცდილება, გარდაქმნის გაკვეთილები. „ქვები სწრაფ მდინარეს მიაქვს“ — ასეთია მოწინავე წერილის სათაური, რომელიც გაზეთის პირველ გვერდზეა დაბეჭდილი. მასში მოთხრობილია გარდაქმნის პროცესში საქართველოს სპორტსახკომის მუშაობის სტილსა და მეთოდებზე. კორესპონდენტები დ. კაკაბაძე და ვ. სალეოვნი მკითხველებს მოუთხრობენ რესპუბლიკაში კოოპერატივთა ინიციატივაზე, ახალ სპორტულ მშენებლობებზე, სამეურნეო ანგარიშზე გადასული სპორტული კომპლექსების მიღწევებზე, სპორტში სახელმწიფო მიღებაზე და ა. შ.

ПРОЛЕТАРИИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

Советский спорт

15 ВТОРНИК № 179 (9590) Цена 3 коп.

ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА СССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И ВЦСПС

ИЗДАЕТСЯ С 28 ИЮЛЯ 1924 г.

ДЕЛО ОКТЯБРЯ КРЕПИ ДЕЛАМИ

УРОКИ ПЕРЕСТРОЙКИ

ГРУЗИЯ: ВРЕМЯ ЭНЕРГИЧНЫХ РЕАЛИСТОВ

РАССКАЗЫВАЕМ ОБ ОПЫТЕ РЕСПУБЛИКИ

УНОСИТ КАМНИ БЫСТРАЯ РЕКА

Жаль, по-домашнему протекала очередная дебатная встреча Госкомспорта Грузии. Едва ли не по каждому вопросу шло заинтересованное обсуждение.

Взять хотя бы вопрос о конфликте старшего тренера Госкомспорта СССР по Грузии по синхронному плаванию П. Кочиева со старшим тренером сборной республики Н. Мишук. Сколько оскорблений, тягостных споров он вызвал, прежде чем все присутствующие приняли наконец к единому мнению. А суть конфликта заключалась вот в чем: Кочиева по камню-то ему серьезно причинил карт стал «бомбить» Мишук в скоростномобиле, в том, что она вовсе перелетела из Москвы в Тбилиси, попрощаться на корт до предложенные ей блага. Досадно, она в Грузии чинила временный и работает полному спросу руками.

Спору нет, обвинение серьезное. И разбирательство вопрос требовало, естественно, такого же. Решение по нему было принято не сразу. Но постепенно все, включая самых рьяных спорщиков Кочиева, пришли к выводу, что никаких оснований для крикливого Мишук не давало. Напротив, за два года работы со сборной Грузии она многого успела добиться. На счету ее уже пятнадцать наградных достижений, завоеванных на IX Спартакиаде народов СССР, первенстве и кубках стран Кубка стрелка, а недавно грузинским синхронистам Х. Фалеевым вернулась с недавнего чемпионата Европы с серебряной медалью.

Об этом достижении Кочиева и спешить не хотелось, можно не экономическим вспыхнуть. Подобными высказываниями он обнажал весь собственную некомпетентность, слабое знание ситуаций в доверенном ему виде спорта. К сроку, кстати сказать, он не смог ответить на элементарные вопросы, поднятые в его компетенции. Закончилось историю тем, что комитет республиканского Госкомспорта вынужден подвергнуть Кочиеву и решил поставить вопрос перед Госкомспортом СССР об освобождении его от занимаемой должности.

На сколько, быть может, столь подробно остановиться на этой грубо показательной истории. Однако, думается, она как нельзя лучше отражает перемены, происходящие сегодня в нашем обществе.

Лучшим примером гласности и роста ответственности за дело могут служить и выборы на конкурсной основе должностей руководящих спортивных работников. Совсем недавно, к примеру, выбирали директора тбилисской спортивной ДФСО решение не принималось без учета общественного мнения.

Создание при НИИ физической культуры отделения социологических исследований — тому подтверждение. Социологи уже провели ряд интересных исследований в различных регионах республики (Абхазия, Аджария, Юго-Осетинской автономной области), в спортивных коллективах. Цель их — изучение общественного мнения для выработки дальнейшего курса работы в условиях перестройки.

Одним из наиболее важных достижений, несомненно, следует считать объединение усилий (под началом Госкомспорта) всех организаций, связанных со спортом. Более того, специальным решением здесь в основу структуру Госкомспорта включены все спортивные руководители, независимо от их ведомственной принадлежности. В результате Госкомспорт является теперь, уже сегодняшним днем, полным координатором всего физкультурно — спортивного движения. И если в целом по стране подобная ситуация профессионалы спортсмотреть, в Грузии, как видите, пошли дальше.

Проверяется дееспособность тех, не допустить растыканы средств — вот задача, которую успешно решается в республике уже Госкомспорт — продукция государственная. Кому, как не ей, руководить всем спортом, в частности учебно - тренировочной работой, проведением соревнований, строительством и эксплуатацией спортивных сооружений, оказанием платных услуг населению...

Кстати, о платных услугах. По этому показателю Грузия уверенно держит первое место в стране. Одним из резервов — и в этом в Госкомспорте уверены — должно не встречаться.

Экономическим вопросам придается в Госкомспорте Грузии переустановка значение. Хозрасчет, самофинансирование — эти слова сегодня в числе наиболее часто употребляемых. Есть и сложный план: перевести всю систему Госкомспорта на полный хозрасчет.

Достижению ее будет способствовать и значительное увеличение доходов от продажи спорттоваров, выпуск совместно производственных комбинатов комитета. Нахо-ну-то удалось добиться того, чтобы комбинат выпускал исключительно продукцию спортивно - туристского назначения — ведь еще год назад он выполнял это требование лишь на 60 процентов. Начато строительство фабрики спортинвентаря.

Впрочем, остановиться на достигнутом здесь не собираются. Из дальних прицелов создалась детская экспериментальная школа при Грузинском государственном институте физкультуры. Принцип обучения в ней иррациональ несколько отличается. Так, начиная спецификацией С 10—12-летними ребятами, зачисленными в школу после соответствующего отбора, в течение трех лет занятия проводят только по ОФП, а лишь после прохождения полного курса путем анализа показательных учениками результатов выполняют уже выбрать тот или иной вид спорта.

Примером творческого подхода к преподаванию на глазах подрастающих служить гостиничный, проведенная в республиканских школах олимпийского резерва. Казалось бы, что общего между гостиничной и спортом? Но именно благодаря ей удалось выполнить серьезные задачи в частности учебно - тренировочной работы, проведением соревнований, строительством и эксплуатацией спортивных сооружений, оказанием платных услуг населению.

Кстати, о платных услугах. По этому показателю Грузия уверенно держит первое место в стране. Одним из

Другие материалы наших спецкорреспондентов — на 2-й странице.

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲘ ᲛᲐᲢᲩ-ᲢᲣᲠᲜᲘᲠᲘ

ᲩᲣᲢᲘ ᲞᲠᲔᲢᲔᲜᲓᲔᲜᲢᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲓᲐᲜ

ᲒᲣᲨᲘᲜᲓᲔ თბილისის ჭადრაკის სასახლეში შედგა მეორე წრის ბოლო, მესამე პარტია, რომელშიც ერთმანეთს შეხვდნენ ელიშკა კლიმოვა (თეთრებით) და ნონა გაფრინდაშვილი.

გათამაშდა სიცილიური დაცვა. ბრძოლამ თავიდანვე მძაფრი ხასიათი მიიღო. კლიმოვამ ლაზიერის ფრთაზე დაიწყო გარღვევა, გაფრინდაშვილმა კი — ცენტრში. ერთ მომენტში კლიმოვას შეეძლო უკეთესად ეთამაშა, მაგრამ კვლავ შეცდომა დაუშვა. ისევე როგორც წინა შეხვედრაში, მან ამჯერადაც, თუ შეეძლება ითქვას, ფიგურა „დაუსვა“ მეტოქეს — ვერ დაინახა გაფრინდაშვილის ძლიერი სვლა ე8e8, რის შემდეგაც რამდენიმე სვლა გაკეთა და იძულებული გახდა სათი გაეჩერებინა.

ამ გამარჯვების შემდეგ ნონა გაფრინდაშვილს 3 ქულა აქვს, ირინა ლევიტინას — 2,5, ელიშკა კლიმოვას — 0,5.

ამრიგად, კლიმოვას დარჩენილი ორი პარტიის მოგებაც კი არ მოუტანს პრეტენდენტთა ტურნირის საგზურს. თუ მან და ლევიტინამ თანაბარი ქულები დააგროვეს, მხედველობაში მიიღება საზონათშორისო ტურნირის (სმედერევსკა-პალანკა) შედეგები. აქ კოეფიციენტთა მაჩვენებლებით ლევიტინას კლიმოვაზე უკეთესი მდგომარეობა ჰქონდა.

უნდა აღინიშნოს მსოფლიოს ექსჩემპიონის ჩვეული ენერგიული, ტემპერამენტული, აზარტული თამაში. ნონა გაფრინდაშვილმა ამ მატჩ-ტურნირში კიდევ ერთხელ დაგვარწმუნა, რომ იგი თანამედროვეობის ერთ-ერთი უძლიერესი მოჭადრაკეა.

მაშ ასე, პრეტენდენტთა ტურნირში მონაწილეობას მიიღებს საქართველოს ხუთი მოჭადრაკე: **ნონა გაფრინდაშვილი, ნანა ალექსანდრია, ნანა იოსელიანი, ელენა ახმილოვსკაია და ქეთევან არახამია.** შეჯიბრების რვა მონაწილიდან ხუთი ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელია — ეს ქართული საჭადრაკო სკოლის კიდევ ერთი დიდი დამსახურებაა.

როგორც ზემოთ ვთქვით, მატჩ-ტურნირის ბოლო, მესამე წრის წინ პრეტენდენტთა ტურნირის მეორე საგზური მოიპოვა ლენინგრადელმა დიდოსტატმა ირინა ლევიტინამ. ვუსოცავთ მას ამ ახალ გამარჯვებას. გთავაზობთ ელიშკა კლიმოვასა და ნონა გაფრინდაშვილის პარტიას.

ე. კლიმოვა—ნ. გაფრინდაშვილი

სიცილიური დაცვა

1. e4 c5 2. ∂f3 d6 3. d4 cd 4. ∂:d4 ∂f6 5. ∂c3 ∂c6 6. ⚘e3 e5 7. ∂db5 a6 8. ∂a3 b5 9. ∂d5 ∂:d5 10. ed ∂e7 11. c4 ∂f5 12. ⚘d2 ⚘e7 13. ⚘d3 0—0 14. 0—0 ∂d4 15. cb ⚘b7 16. ba ⚘:d5 17. ∂c2 e4 18. ∂b4 ed 19. ∂:d5 ⚘g5 20. ⚘:g5 ლ:g5 21. ლ:d3 ლ:d5 22. ⚘fd1 ⚘fe8 23. f3 ლc5 24. b4 ლ:b4.

თეთრები დანებდნენ.

ᲗᲐᲛᲐᲠ ᲮᲣᲒᲐᲨᲕᲘᲚᲘ,
საერთაშორისო ოსტატი.

1987 ᲬᲚᲘᲡ ᲚᲐᲣᲠᲔᲐᲢᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრომ შეაჯამა უმაღლეს სასწავლებლებისათვის 1984-1985 წლებში მშობლიურ ენაზე გამოქვეყნებული სახელმძღვანელოებისა და დამხმარე სახელმძღვანელოების, რუსულიდან მშობლიურ ენაზე საუკეთესოდ თარგმნილი სახელმძღვანელოების, რესპუბლიკის უმაღლეს სასწავლებლში შესრულებული და გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების კონკურსის შედეგები.

სამინისტროს კოლეგიის გადაწყვეტილებით 1987 წლის ლაურეატის წოდება მიენიჭა, დიპლომებითა და ფულადი პრემიებით დაჯილდოვდა პროფესორ-მასწავლებელთა და მეცნიერთა ჯგუფი, დაჯილდოებულთა შორის არის საქართველოს ფიზიკულტურის ინსტიტუტის სპორტული მედიცინის კათედრის გამგე, პროფესორი ზ. თელია — სახელმძღვანელოსათვის „სამკურნალო ფიზკულტურა“ (მესამე პრემია).

ᲝᲡᲢᲐᲢᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲙᲐᲜᲓᲘᲓᲐᲢᲔᲑᲘ

პროფკავშირების ფიზკულტურულ-სპორტული საზოგადოების რესპუბლიკური საბჭოს პირადი პირველობა მხატვრულ ტანვარჯიშში ორ ასაკობრივ ჯგუფში (1972-73 წლებში დაბადებულთათვის სპორტის ოსტატობის პროგრამით, ხოლო 1974-75 წლებში დაბადებულთათვის სპორტის ოსტატობის კანდიდატთა პროგრამით) ჩატარდა.

პროფკავშირების მძლეოსნობის სასახლის სარბიელზე თბილისის, ბათუმისა და ქუთაისის უძლიერესი ტანმოვარჯიშეები შეიკრიბნენ. ოსტატობის პროგრამით პირველ ადგილზე გავიდა შორენა რამაზაშვილი, მეორე იყო ეკატერინე დოლიძე, მესამე — ნატო ფერანიძე. სამივე სპორტსმენი თბილისელია.

სპორტის ოსტატობის კანდიდატთა პროგრამით ადგილები ასე განაწილდა: 1. ზოია მერიციდი (ბათუმი), 2. ეკატერინე მეიშვილი, 3. ოლგა მოროზოვა (ორივე— თბილისი).

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲡᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲤᲔᲡᲢᲘᲕᲐᲚᲘ

ᲤᲝᲗᲘᲡ საჭადრაკო კლუბში, რომელიც ცნობილი ქართველი დიდოსტატის ნანა ალექსანდრიას სახელს ატარებს, ჩატარდა პირველი საკავშირო ფესტივალი. შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ მოსკოვის ოლქის ქალაქ პუშკინოს, ყარაგანდის, მაგნიტოგორსკის, სარატოვის, სევასტოპოლის, ნავოის, ცხაკაიასა და ფოთის მოჭადრაკეები.

I ადგილი პუშკინოს გუნდმა დაიკავა. II-III ადგილები გაიყვეს ცხაკაიასა და ყარაგანდის კოლექტივებმა.

პირად პირველობაში ყველას ცხაკაიელმა ოსტატობის კანდიდატმა რ. სიჭინავამ აჯობა.

გოგონათა შორის 9 შეხვედრიდან 8 ქულით პირველობა ფოთელ ა. ტრუნიოვას ხვდა წილად.

Ო. ᲮᲣᲮᲣᲜᲘ,
ფესტივალის მთავარი მსაჯი.

ᲔᲠᲗᲝᲒᲚᲘᲕᲐᲓ ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲐᲕᲔᲜ

19 სექტემბერს ჭადრაკის სასახლეში ჩატარდება საქართველოს სპორტსახკომისა და საქართველოს განათლების სამინისტროს კოლეგიების გაფართოებული სხდომა, რომელიც განიხილავს საკითხს: „სპორტული სკოლების მოსწავლეთა პირველი საკავშირო თამაშების ჩატარების, თამაშებში საქართველოს სპორტული დელეგაციის მონაწილეობის შედეგებისა და სპორტულ რეზერვებთან მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“.

სხდომაზე მოწვეულნი არიან რესპუბლიკის რეგიონების განათლებისა და ფიზკულტურულ-სპორტული ორგანიზაციების ხელმძღვანელი მუშაკები და სპეციალისტები.

რეგისტრაცია 10 საათიდან.

დასაწყისი 11 საათზე.

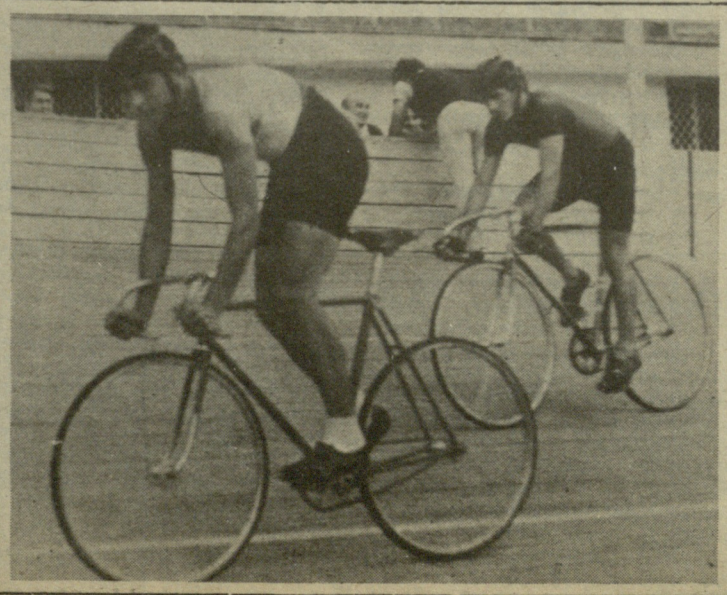

თბილისის ცენტრალურ ველოტრეკზე მოეწყო საქართველოსა და ხომხეთის ველოსიპედისტ გოგონათა, ჭაბუკთა და იუნიორთა სამატჩო შეხვედრა, რომელიც ოქტომბრის რევოლუციის 70 წლისთავს მიეძღვნა.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲨᲘ: შეჯიბრების მონაწილეები.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

ჩემპიონი ხელფასზე

შეიძლება თუ არა სპორტის პროფესიად არჩევა? რა ვქნათ, თუ ჩვენთან პროფესიული სპორტი არ არის? მაგალითად, ჭადრაკში დიდოსტატებს არ რჩებათ იმდენი დრო, რომ სპორტი და შრომითი საქმიანობა ერთმანეთს შეუთავსონ.

ამ საკითხებთან დაკავშირებით გაზეთმა „სოციალისტიჩესკაია ინდუსტრიამ“ აზრის გამოთქმა სთხოვა მსოფლიო ჩემპიონს ჭადრაკში ქალთა შორის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატს მაია ჩიბურდანიძეს.

ხშირად დაობენ: სპირდება თუ არა ჩვენს სპორტს პროფესიული სტატუსი? ეს პრობლემა მართლაც იმსახურებს საჯარო მსჯელობას. ზოგიერთნი საკითხს ამგვარად სვამენ: გვჭირდება თუ არა საერთოდ მაღალი მიღწევების სპორტი?

თუკი არის მოთხოვნილება უმაღლესი დონის ასპარეზობებისა, საუკეთესოთა შორის უკომპრომისო ბრძოლისა, მაშინ სპორტსმენთა მიღწევების სისტემატურ ზრდაზე და სპორტში ხარისხის გაუმჯობესებაზეც უნდა ვიფიქროთ. ჩემი აზრით, ერთადერთი გზა, რომელიც მიზანთან მიგვიყვანს, პროფესიონალიზმია.

ვიწრო სპეციალობა სპორტში დიდი წარმატების აუცილებელი პირობაა. იყო დრო, ერთი სპორტსმენი ზაფხულში ფეხბურთელთა ნაკრების ღირსებას იცავდა, ხოლო ზამთარში — ჰოკეისტთა. გუნდისას. ახლა ასეთი რამ პრაქტიკულად შეუძლებელია. იმას კი, ვინც დაზგასთან მთელ ღამეს ათევს, კიდევ უფრო ნაკლები შანსი აქვს სპორტში მსოფლიო მიღწევებზე იფიქროს.

ყველა საღად მოაზროვნე ადამიანისათვის გასაგები უნდა იყოს, რომ ათლეტი, რომელიც დღეში სამჯერ ვარჯიშობდა დაკავებული, სხვა საქმეს სერიოზულად ვერ მოეკიდება. სწავლაც კი ნებისყოფის მაქსიმალურ დაძაბვას მოითხოვს. ~~ეს რომ,~~ დიდი სპორტსმენები, რომლებიც თავის თავს მოყვარულებს უწოდებენ, არც ისე გულახდილნი არიან.

შეიძლება ასეთი კითხვა დაიბადოს: ხომ არის შემთხვევები, რომ თვითმოქმედი ხელოვნება პროფესიონალიზმზე მაღლაც დგას? ჩემი აზრით, ამ დროს ლაპარაკია ცუდ პროფესიონალზე და ნიჭიერ მოყვარულზე, რომელიც უკვე დიდი ხანია მომწიფდა იმისათვის, რომ პროფესიონალი გახდეს.

მე უარვყოფ მოყვარულ სპორტსმენობას, როგორც ნამდვილად მაღალი შედეგების მიღწევის მეთოდს, ჭადრაკში პროფესიონალიზმის პრობლემა არასოდეს არ მდგარა ისე მწვავედ, როგორც სპორტის იმ სახეობებში, სპორტსმენისაგან პირველ ყოვლისა ფიზიკურ სრულყოფას რომ მოითხოვენ. შეიძლება საქმე ის იყოს, რომ უძველესი თამაში ყოველთვის აღიქმებოდა სპორტის, მეცნიერებისა და ხელოვნების ნაერთად, ხოლო ბოლო ორ სფეროში შენი მოწოდებისადმი თავის მიძღვნა საუკუნეების მანძილზე სანაქებოდ ითვლებოდა.

მაგრამ დრომ აქაც ბევრი რამ შეცვალა. ცნობილია, თავის დროზე მსოფლიოს ექსჩემპიონი ვასილი სმისლოვი იძულებული იყო არჩევანი მოეხდინა ჭადრაკსა და სიმღერას შორის. ვფიქრობ, დღეს ასეთი ალტერნატივა აღარც წამოიჭრება.

თუ შენი ნამდვილი მოწოდება ჭადრაკია, შესწორე მას ყველაფერი ადრეული ასაკიდანვე, ხოლო თუ სერიოზულად ფიქრობ მომღერლობაზე, აქ უკვე ყველაფერზე ზედმეტია ლაპარაკი.

მე ვიცნობ ჩვენს გამოჩენილ მოჭადრაკეებს, რომლებიც ხელფასს იღებენ როგორც „ფიზიკულტურის ინსტრუქტორები“, თუმცა ისინი ამ სფეროში არაფერს არ აკეთებენ.

მოდით, განვიხილოთ, როგორია პროფესიონალის მდგომარეობა სპორტში (და არა მარტო სპორტში). ბევრი ფიქრობს, რომ პროფესიონალი მოყვარულისაგან მხოლოდ იმით განსხვავდება, რომ საზღვარგარეთ „ვარსკვლავები“ დიდ ჰონორარებს იღებენ. ჰონორარებზე ცალკე ვილაპარაკოთ. მერწმუნეთ, ფული არ არის მთავარი, ყოველ შემთხვევაში, ერთადერთი განსხვავება პროფესიონალსა და მოყვარულს შორის.

ჩემი შეხედულებით, პროფესიონალი — ეს არის მაღალი კლასის სპეციალისტი, რომელიც მზადაა ყველაფერი გაიღოს სპორტისთვის. მას არ აშინებს მოსალოდნელი ტრავმა. ფეხბურთელმა, რომელიც კონტრაქტს დებს პროფესიულ კლუბთან, იცის, რომ ტრავმის შემთხვევაში კლუბი, კონტრაქტის პირობების თანახმად, ყოველგვარ პასუხისმგებლობას თავის თავზე აიღებს.

ეს ეხება სპორტსმენის სპორტის შემდგომ მომავალსაც. მართალია, მოჭადრაკეებს ეს პრობლემა არ აწუხებთ, ჭადრაკი შეგიძლია სამოცდაათ წლამდეც ითამაშო, მაგრამ ფეხბურთის მინდორზე ორმოცი წლის შემდეგ ხომ ვეღარ გამოხვალ? პროფესიონალი სპორტსმენი ამ მხრივაც დაზღვეულია. მას ხვალინდელი დღისა არ ეშინია. თავდაპირველად ის ჰონორარებს იღებს (შეგვიძლია ხელფასი დავარქვათ), ხოლო შემდეგ სრულიად კანონიერად ენიშნება პენსია.

პროფესიონალს აქვს სტიმული თავისი შესაძლებლობების სრულად გამოვლენისა, რამდენადაც პროფესიული სიმაღლე არსებითად ცვლის მის მდგომარეობას. შენ ლიდერი ხარ, „ვარსკვლავი“, ამბობენ, რა თქმა უნდა, შენ მეტს გიხდიან, ვიდრე რიგით პროფესიონალ სპორტსმენს. ჩვენთან კი განსხვავება უბრალო ოსტატსა და სპორტის დამსახურებულ ოსტატს შორის იმდენად უმნიშვნელოა, სალაპარაკოდაც არ ღირს. ზოგიერთი ფეხბურთელი, თუმცა უმაღლეს ლიგაშიც იწვევენ, ამჯობინებს ითამაშოს პირველი ან მეორე ლიგის გუნდში. საქმე ისაა, რომ უმაღლეს ლიგაში დატვირთვა მაქსიმალურია, ხოლო ანაზღაურება — იგივე. და ზოგჯერ ნაკლებიც. პარადოქსია.

ვამტკიცებ, რომ ჭადრაკს. მე მოვყავი ეგრეთ წოდებულ „ქალთა საჭადრაკო ბუმში“, რომელიც საქართველოში ნონა გაფრინდაშვილის ბრწყინვალე გამარჯვებების შემდეგ დაიწყო. ამტომ გასაგებია, რატომ ცდილობენ მშობლები ჩვენში თავიანთ ქალიშვილებს ეს ბრძნული თამაში ასწავლონ. დედები და მამები იმედოვნებენ, რომ ამით ქალიშვილს კარგი, ინტელიგენტური და მყარი მდგომარეობა ექმნება ცხოვრებაში. როცა რაიმე საქმისკენ ასობით და ათასობით ადამიანი მიილტვის, მათ შორის აუცილებლად აღმოჩნდება ათი და ოცი ნიჭიერი და შრომისმოყვარე, რომლებიც ისწავლიან, როგორ გაიმარჯვონ.

ჭადრაკს კიდევ ერთი, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი თვისება აქვს — ავითარებს შემეცნებას, აყალიბებს ინტელექტს.

ჩემს ცხოვრებაში ბევრი რამ სწორედ ჭადრაკის ამ თავისებურებამ განსაზღვრა. ამჟამად თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის მეექვსე კურსის სტუდენტი ვარ. ძალიან მონდომებით ვსწავლობ, მართალია, გამოცდებს სპეციალური გრაფიკით ვაბარებ, მაგრამ შეღავათებს, რასაც ყოველთვის უწევენ სპორტსმენებს, არ ველოდები. მაქვს კარგი ნიშნები და ამასთან ერთად — „კუდებიც“. სუსტი სტუდენტი რომ ვიყო, სამეს ყოველთვის დამიწერდნენ.

მაშ ასე, რისთვის მჭირდება ექიმის დიპლომი? გულახდილად ვიტყვი — ჯერჯერობით მე მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულს ვიცავ და, ამდენად, მედიცინას მთელ ყურადღებას ვერ ვუთმობ. მერე კი, როდესაც ჩემპიონის გვირგვინს დავთმობ, დიდი ინტერესით ვმუშავებ პროფესიონალ სპორტსმენთა მაქსიმალური დატვირთვის საკითხებზე. განა საინტერესო არ იქნებოდა კასპაროვისა და კარპოვის ნახეკარწლიანი მატჩ-გიგანტის შესწავლა სპორტული ექიმის პოზიციიდან?

ბევრი დიდოსტატი ყოველდღე შვიდ-რვა საათს მუშაობს, ხოლო დიდი ტურნირების პერიოდში — კიდევ უფრო დიდხანს. მისი ტვინი ამ დროს საჭადრაკო გადაწყვეტათა ძიებითაა დაკავებული და უჭირს სხვა თემაზე გადართვა, რაც ძალიან ტანჯავს მოჭადრაკეს. შეგუურდეს მოჭადრაკის მდგომარეობის ან მისი მატერიალური უზრუნველყოფისა, უაზრობაა.

ბევრი ჭორი დადის მოჭადრაკეების პრემიებისა და პრიზების შესახებ. ახლახან მონაწილეობა მივიღე ინგლისის ქალაქ ჰასტინგსში ვაჟთა დიდ საერთაშორისო ტურნირში, სადაც მეხუთე ადგილი დავიკავე და სულ ნახევარი ქულით ჩამოვრჩი მოჭადრაკეებს, რომლებმაც პირველი-მეოთხე ადგილები გაიყვეს. თითოეულმა მათგანმა პრიზის სახით მიიღო 2 ათასამდე გირვანქა სტერლინგი. ხოლო მე—მხოლოდ 300. თითქმის 20 დღის განმავლობაში მიმდინარეობდა ტურნირი უკომპრომისო, დაძაბულ ვითარებაში. ითამაშე კარგად — მოიგებ მეტს. ასეთია ზმინდა სპორტული პრინციპი პროფესიონალთა შეჯიბრებაში და ყველაფერი სამართლიანად ხდება.

მაგრამ სად არის საზღვარი პროფესიონალთა და მოყვარულთა სპორტს შორის? როგორ განვსაზღვროთ, ვინ უნდა გაიბადოს სპორტი ერთადერთ, მთავარ საქმედ ცხოვრებაში და ვინ უნდა ივარჯიშოს მხოლოდ საკუთარი სიამოვნებისთვის? ეს უბრალო კითხვები არ არის. სპორტში ისინი დასაშვებია, რადგან, ხელოვნებისაგან განსხვავებით, აქ შემუშავებულია სპორტული, სამართლიანი პრინციპი— შეირჩეს საუკეთესო.

აი, მოვა საჭადრაკო კლუბში ოცი გოგონა და დაიწყებენ თამაშს შესწავლას. მალე მათ შორის საუკეთესონი გამოჩნდებიან, მათ გაგზავნიან ჯერ საქალაქო, შემდეგ რესპუბლიკურ და საერთაშორისო შეჯიბრებებზე, სადაც სულ უფრო და უფრო ძლიერ მეტოქეებს შეხვდებიან. აღმოჩნდება, რომ ათას ნორჩ მოჭადრაკეს შორის მხოლოდ თითებზე ჩამოსათვლელებს შესწევთ ძალა გაიმარჯვონ მნიშვნელოვან შეჯიბრებებში. და აი, სწორედ ისინი გამოდგებიან პროფესიულ სპორტში.

ამავე დროს, სპორტის სხვა სახეობებში, ბავშვობიდან ეწევიან, ცურავა თუ კრიე. მაგრამ თუ მოჭადრაკედ მთელი ცხოვრება შეიძლება დარჩე, სხვა სახეობებში სპორტსმენი სარბიელს იმ ასაკში ტოვებს, როცა ჯერ კიდევ ჯან-ღონით სავსეა. წარმოვიდგინოთ, რომ იმ ადამიანის მომავლის უზრუნველყოფის საკითხი, რომელმაც მთელი ახალგაზრდობა და ნაწილობრივ ჯანმრთელობაც სპორტს შეალია, კეთილგონივრულად გადაწყდა. რა გამოდის? ოცდაათი-ორმოცი წლის ადამიანი პენსიონერად უნდა იქცეს? მოინდომებენ კი ყოფილი სპორტსმენები. უსაქმოდ ჯდომას?

ესეც დიდი პრობლემაა. ითვლება, რომ მწვრთნელად ყველა ვეტერანი სპორტსმენი არ გამოდგება, რადგან ამ საქმეში საჭიროა პედაგოგიური მოწოდებაც. დიახ, ეს ასეა, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა საქმე ბავშვების დიდ ჯგუფებს ეხება. რატომღაც ჩვენთან მიღებულია ერთდროულად ათობით ბავშვი ვამეცადინოთ ამა თუ იმ სახეობაში. ამ დროს თვით საუკეთესო მწვრთნელიც კი უძლურია სათანადო ყურადღებს დაუთმოს თითოეულ მოსწავლეს. დიდ სპორტში წვრთნის ეს მეთოდი დღემდე საკამათოა. მსოფლიო ჩემპიონს მხოლოდ ერთი მწვრთნელი ავარჯიშებს, ხშირად პირიქითაც ხდება — ერთ სპორტსმენთან მწვრთნელთა მთელი ჯგუფი მუშაობს. ვფიქრობ, ანგარიშგასაწევია იმ ადამიანთა რჩევა და გამოცდილება, რომლებმაც სპორტში მაღალ შედეგებს მიაღწიეს. კარგი იქნებოდა დაგვეარსებინა მწვრთნელების კონსულტანტთა, მრჩეველთა და დამხმარეთა ინსტიტუტები, თანაც ხელფასის არაგონივრული გათანაბრების გარეშე, რაც დიდ სარგებლობას მოუტანდა სპორტს და შესაფერ საქმეს გაუჩენდა ყოფილ ჩემპიონებს, ჰომავალ თაობას კი სტიმულს მისცემდა, პროფესიონალები გამხდარიყვნენ.

თუ სიმართლეს თვალს გავუსწორებ, პროფესიონალ სპორტსმენთა ინსტიტუტი ჩვენში დიდი ხანია არსებობს.

...რაც შემეხება მე, თვეში 350 მანეთს ვიღებ და ვცხოვრობ სამოთახიან ბინაში მშობლებთან ერთად. ასე რომ, მსოფლიოში „თავისი პროფესიის საუკეთესო წარმომადგენელი“ უზრუნველყოფილია ისევე, როგორც მრავალი კვალიფიციური მუშა, ინჟინერი, მუსიკოსი...

ესაუბრა ს. ვეშნიაკოვი.
„სოციალისტიჩესკაია „ინდუსტრია“.
12 სექტემბერი, 1987 წ.

თანატოლთა ელიტაში

ამას წინათ ველსენში (ჰოლანდია) დამთავრდა გუნდური ოლიმპიადა საერთაშორისო შაშში 20 წლამდე ასაკის ჭაბუკებს შორის, ხოლო შემდეგ მათი თანატოლების მოშაშეთა მსოფლიო ჩემპიონატი, რომელსაც იტალიის ქალაქმა მორიმ უმასპინძლა.

ორივე ტურნირში წარმატებით ითამაშა თბილისელმა ოსტატმა, საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მეორე კურსის სტუდენტმა ჯუმბერ ბერიშვილმა (მწვრთნელი — ოსტატი არტურ გოიხმანი), რომელმაც ველსენში საბჭოთა „კავშირის ნაკრების შემადგენლობაში (II დაფა) I ადგილი დაიკავა, ხოლო მორიში — III.

ამ დღეებში თბილისელი ოსტატი რედაქციაში გვესტუმრა და ორივე ტურნირის შესახებ გვიამბო.

— ჰოლანდიის ქალაქ ველსენში გამართულმა გუნდურმა ოლიმპიადამ დიდი ინტერესი გამოიწვია, — თქვა ჯუმბერ ბერიშვილმა. — უნდა აღინიშნოს, რომ შაშს იქ სპორტის სახეობათა შორის პოპულარობით მეორე ადგილი უკავია და ამიტომ იყო, რომ ოლიმპიადის ჩატარება ადგილობრივმა მილიონერმა, შოკოლადის ფირმა „ჯოტ-დორის“ მფლობელმა ვან ბოვენმა ითავა.

შეჯიბრებაში მონაწილეობის მიღებად რვა ქვეყნის ათი გუნდი შეიკრიბა. ესენი იყვნენ: საბჭოთა კავშირის, ბელგიის, საფრანგეთის, ისრაელის, იტალიის, კოტდიუარის (აფრიკა), იუგოსლავიისა და მასპინძელთა (სამი) გუნდები. ოლიმპიადა წრიული სისტემით ჩატარდა. თითოეული გუნდის შემადგენლობაში 3 მოშაშე იყო. ჩვენ დაფების მიხედვით ასე განვლაგდით: იგორ კოიფმანი, მე და მიხეილ კრასნიანსკი.

აღსანიშნავია, რომ პრეს-ცენტრს უძღვებოდნენ ჰოლანდიელები, მსოფლიოს ექსჩემპიონები ტონ სეიბრანდსი და ჰარმ ვირსმა. თავიდანვე ვიტყვი, რომ ოლიმპიადა შესანიშნავად იყო ორგანიზებული.

...თამაში კარგად დავიწყეთ. I ტურში დავამარცხეთ ნიდერლანდების მესამე გუნდი — 3:0. შემდეგ მოვუგეთ იუგოსლავიისა (3:0) და საფრანგეთის მოშაშეებს (2,5:0,5), IV ტურში ყაიმით დავამთავრეთ შეხვედრა ნიდერლანდების მეორე გუნდთან (1,5:1,5), რის შემდეგაც ზედიზედ დავამარცხეთ იტალიის (3:0), ბელგიის (3:0), აფრიკისა (2:1) და ისრაელის (3:0) წარმომადგენლები. ბოლო, IX ტურში შევხვდით ნიდერლანდების პირველ გუნდს, რომელიც იმ დროისთვის II ადგილზე იყო. ჩვენ ყაიმიც გვაძლევდა ხელს და ასეც დავამთავრეთ ეს შეხვედრა — 1,5:1,5.

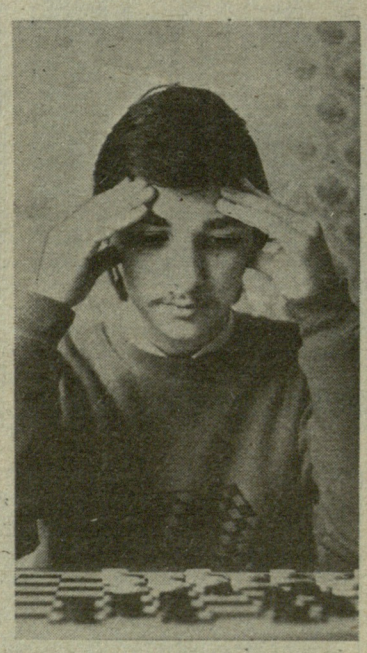

საბოლოოდ 16 ქულით I ადგილი დავიკავეთ. II ადგილზე ნიდერლანდების პირველი გუნდი გავიდა, მესამე იყო ამავე ქვეყნის მეორე გუნდი.

ჩემს დაფაზე 9 სვლიდან 7 ქულა მოვაგროვე.

ჰოლანდიიდან მატარებლით გავემგზავრეთ და დასავლეთ გერმანიის, ავსტრიის, შვეიცარიის გავლით იტალიის ქალაქ მორიში ჩავედით, სადაც მსოფლიო ჩემპიონატი უნდა ჩატარებულიყო. მორი პატარა საკურორტო ქალაქია, სულ რვა ათასი კაცი ცხოვრობს. დასამახსოვრებელი იყო ჩემპიონატის საზეიმო გახსნა, რომელზეც მისასალმებელი სიტყვით გამოვიდა შაშის ფედერაციის თავმჯდომარე, მსოფლიოს ექსჩემპიონი პიტ როზენბურგი. შეჯიბრებაზე, რომელიც 10 ტურად ტარდებოდა შვეიცარიული სისტემით, ათი ქვეყნის ოცი ოსტატი ჩამოვიდა.

ჩვენი ქვეყნის ჭაბუკთა ნაკრებში ვიყავით — იგორ კოიფმანი, მე და მიხეილ კრასნიანსკი, მაგრამ ახლა ყველას თავისი პირადი საზრუნავი ჰქონდა. ჩემპიონობის ძირითად პრეტენდენტებად საბჭოთა და ჰოლანდიელ მოშაშეებს ასახელებდნენ. დასვენების დღეებში დავდიოდით ექსკურსიებზე, შევხვდით ქალაქის მერს, რომელმაც ჩვენს პატივსაცემად ბანკეტი გამართა. მაგრამ მსოფლიო ჩემპიონატის ოცივე მონაწილეს სამახსოვრო საჩუქრები გადმოგვცა.

სხვათა შორის, მოეწყო ამხანაგური შეხვედრა ფეხბურთში იტალიის ახალგაზრდულ გუნდსა და ჩემპიონატის მონაწილეთა შორის. ეს საინტერესო მატჩი წავაგეთ— 1:4. ერთადერთი, პრესტიჟის გოლი მე გავიტანე.

რაც შეეხება თვით მსოფლიო ჩემპიონატს, იგი მეტად საინტერესო გამოდგა. I და II ტურებში დავამარცხე ოლანდიელი ოდინ მოლი და საფრანგეთის ჩემპიონი — დელმოტი, ამის შემდეგ, III, IV და V ტურებში, ყაიმით დავამთავრე შეხვედრები ფრანგ ლორენ ნიკოსთან, აფრიკის წარმომადგენლებთან ახმედ ბასთან და ლეოპოლდ სეკონგოსთან, VI ტურში ვძლიე სენეგალელ ბურლესონს, VII ტურში დავუზავდი იგორ კოიფმანს. მართალია, VIII ტურში დავმარცხდი ჰოლანდიელ ლინსენთან, მაგრამ მომდევნო პარტიაში ჰენკ კლარენბეკს ვძლიე და ბოლო ტურის წინ ლორენ ნიკოსა და იგორ კოიფმანთან ერთად ექვსი ქულით ლიდერთა ჯგუფში აღმოვჩნდი. ნახევარ-ნახევარი ქულით ჩამოგვრჩებოდნენ ბრაზილიელი დოსანტოს კლეიტონი. ჰოლანდიელები ლინსენი და მოლი.

გადამწყვეტ ტურში იგორ კოიფმანმა დაამარცხა ლეოპოლდ სეკონგო, ლორენ ნიკომ და მე ყაიმით დავამთავრეთ შეხვედრები შესაბამისად ოდინ მოლთან და დოსანტოს კლეიტონთან. ლინსენმა დაამარცხა საფრანგეთის ჩემპიონი დელმოტი.

საბოლოოდ ადგილები ასე განაწილდა: 7 ქულით ჩემპიონის სახელი მოიპოვა იგორ კოიფმანმა, 6,5-6,5 ქულით II-IV ადგილები გავიყავით ონსენმა, მე და ნიკომ. კოეფიციენტთა ცხრილით III ადგილზე მე გავედი და ბრინჯაოს მედალი გადმომეცა.

რა შეიძლება ითქვას ამ ორი დიდი შეჯიბრების შესახებ? რა თქმა უნდა, შედეგით ძალზე კმაყოფილი ვარ. თუმცა, თვითონ განსაჯეთ, მსოფლიო ჩემპიონის სახელის მოსაპოვებლად მხოლოდ ნახევარი ქულა დამაკლდა. ახლა ცოტა ხანს დავისვენებ და სწავლას მივხედავ. 14 დეკემბერს ზაპოროჟიეში და პინსკში დაიწყება საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატის I ლიგის ტურნირი. ერთ-ერთ ქალაქში მე და ჩემი მწვრთნელი გამოვალთ.

ესაუბრა
ვასილ ვაშაკიძე.

UEFA ევროპის საკლუბო ტურნირები

დღეს იწყება ფეხბურთში ევროპის 1987-88 წლების საკლუბო გათამაშებათა მატჩები ჩემპიონთა თასზე, თასების მფლობელთა თასზე და უეფა-ს თასზე. ამ მეტად საუნარადღებო შეჯიბრებებში მონაწილეობენ კონტინენტის უძლიერესი კლუბები, მათ შორის საბჭოთა გუნდებიც.

ჩემპიონთა თასი

„დინამო“ (კიევი) — „გლაზგო რეინჯერსი“ (შოტლანდია).

შოტლანდიის ეს ერთ-ერთი საუკეთესო გუნდი 132-ე მატჩს ატარებს ევროპის საკლუბო ასპარეზზე. აქედან მან 63 შეხვედრა მოიგო, 23 ფრედ დაამთავრა და 45 წააგო. „რეინჯერსის“ შემადგენლობაში გამოდიან ცნობილი ფეხბურთელები: ფალკო ინგლისის „უოტფორდიდან“ და ინგლისის ნაკრების ცნობილი ცენტრფორვარდი ფრენსისი. „ლივერპულიდან“ აქ გადმოვიდა მცველი კოენი და „ლიდსიდან“ — ასევე მცველი მაკგრეგორი. შოტლანდიის ეროვნულ ჩემპიონატში „გლაზგო რეინჯერსი“ ახლა 6 ტურის შემდეგ მეშვიდე ადგილზეა. ეს შედეგი აშკარად შეუსაბამოა ამ ძლიერი კლუბისთვის, რასაც შოტლანდიის პრესა განმარტავს მწვრთნელ გ. სუნესისა და კლუბის პრეზიდენტ დ. ჰოლმსს შორის არსებული მკვეთრი უთანხმოებით.

თასების მფლობელთა თასი

„დინამო“ (მინსკი) — „ბენფლერბირლიგი“ (ანკარა, თურქეთი). კლუბის ეს სახელწოდება „ახალგაზრდათა კავშირს“ ნიშნავს. გუნდი სულ შეხუთე სეზონია გამოდის თურქული ფეხბურთის უმაღლეს დივიზიონში, თუმცა კი კლუბი 64 წლის წინათ ჩამოყალიბდა. თურქეთის თასის მოგება „ბენფლერბირლიგის“ უმაღლესი წარმატებაა. გუნდს ჰყავს ძლიერი მეკარე ოკანი, მცველები შირინი, ჰასანი, კლუბის ერთ-ერთი უძლიერესი ნახევარმცველია ავნი, თავდასხმაში გამოირჩევა ოსმანი და სხვანი. თურქეთის მეტად პრესტიჟულ საფეხბურთოო გათამაშებაში პრეზიდენტის თასზე ერთმანეთს შეხვდნენ ამ ქვეყნის ჩემპიონი „გალათასარაი“ და თასის მფლობელი „ბენფლერბირლიგი“, გამარჯვება წილად ხვდა „გალათასარაის“ — 3:2. მინსკის დინამოელთა დღევანდელი მეტოქის მწვრთნელია იუგოსლავიელი სპეციალისტი მაჯუნი.

უეფა-ს თასი

„დინამო“ (მოსკოვი) — „ბრასპოპერსი“ (ციურიხი, შვეიცარია). დინამოელთა მეტოქე საკმაოდ ცნობილი გუნდია კონტინენტზე, იგი 17-ჯერ მონაწილეობდა ევროპულ თასებზე, შეხვედრია ერევნის „არარატს“, კიევის „დინამოს“, თბილისის „დინამოს“. სხვათა შორის, 1977 წელს თბილისის „დინამომ“ ორ მატჩში წააგო „გრასჰოპერსთან“ (1:0 და 0:4), მინსკის „დინამომ“ 1983 წელს დაამარცხა „გრასჰოპერსი“ (1:0 და 2:2). „გრასჰოპერსმა“ შვეიცარიის ჩემპიონატის მე-8 ტურში ანგარიშით 2:0 დაამარცხა გათამაშების ლიდერი „ქსამაქსი“ და ამჟამად მეორე ადგილზე იმყოფება.

„სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „დინამო“ (დრეზდენი, გდრ). დრეზდენის დინამოელთა „სპარტაკთან“ მატჩი 79-ე იქნება ევროპული თასების გათამაშებებში. ეს გუნდი ხუთჯერ გამოდიოდა ჩემპიონთა თასზე, სამჯერ — თასების მფლობელთა თასზე და რვაჯერ — უეფა-ს თასზე.

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის წლევანდელ ჩემპიონატში დრეზდენის „დინამო“ წარუმატებლად გამოდის და 5 ტურის შემდეგ მე-8 ადგილზე იმყოფება. გუნდი გამოირჩევა შემტევი კომბინაციური სტილით, მწვრთნელი ე. გაიერი ფიქრობს, რომ დრეზდენელთა თამაშის მანერა დიდად არ განირჩევა მოსკოვის „სპარტაკისგან“. დინამოელთა რიგებში გამოირჩევიან თავდამსხმელები რ. მინგე, უ. კრისტენი, მ. ზამერი, ცნობილი ნახევარმცველი ჰიოფნერი და სხვანი.

„ზენიტი“ (ლენინგრადი) — „ბრიუგე“ (ბელგია). ბელგიელმა ფეხბურთელებმა გარკვეულ წარმატებებს მიაღწიეს საკონტინენტო შეჯიბრებებში, კერძოდ, ჩემპიონთა თასის ფინალში ინგლისის ცნობილ „ლივერპულს“ შეხვდნენ და დამარცხდნენ. „ბრიუგე“ წარმატებით გამოდიოდა ბელგიის ჩემპიონატში, მაგრამ ოლო ტურში ანგარიშით 0:1 დამარცხდა „სტანდარდთან“ და მეხუთე ადგილამდე ჩამოქვეითდა. კლუბის შემადგენლობაში გამოდიან ძლიერი ფეხბურთელები: ეკლემანსი, გროოსი, ვან დერ ელსტი, დესერფი და სხვანი.

ცენტრალური ტელევიზია დღეს 20 საათიდან თბილისის დროით გადაგცემს ევროპული თასების მატჩებს, ამ შეხვედრათა გაგრძელებას 23 საათიდან.

თბილისის „დინამო“ სოფიის „ლოკომოტივს“ შეხვდება ხვალ, 17 სექტემბერს. ამ მატჩს ცენტრალური ტელევიზია მეორე პროგრამით გადაგცემს 22 საათსა და 50 წუთიდან.

„დინამო“ (თბილისი) — „ლოკომოტივი“ (სოფია, ბულგარეთი). ბულგარეთის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული კლუბი სოფიის „ლოკომოტივი“ ქვეყნის ოთხგზის (1940,1945, 1964, 1978 წ. წ.) ჩემპიონია.

„ლოკომოტივის“ შედეგები ევროპულ ტურნირებში ასეთია:

1964-65 წლები. ჩემპიონთა თასის გათამაშება: „მალმიო“ (შვეცია) 8:3, 0:2; „დიერი“ (ახლანდელი „რაბა-ეტო“, უნგრეთი) 4:3, 3:5.

1977-78 წ. წ. თასების მფლობელთა თასის გათამაშება: „ანდერლეჰტი“ (ბელგია) 1:6, 0:2.

1978-79 წ. წ. ჩემპიონთა თასის გათამაშება: „ოდენსე“ (დანია) 2:1, 2:2, „კიოლნი“ (გფრ) 0:1, 0:4.

1979-80 წ. წ. უეფა-ს თასის გათამაშება: „ფერენცვაროში“ (უნგრეთი) 3:0, 0:2; „მონაკო“ (საფრანგეთი) 4:2, 1:2; „დინამო“ (კიევი, სსრკ) 1:0, 1:2; „შტუტგარტი“ (გფრ) 1:3, 0:1.

1982-83 წ. წ. თასების მფლობელთა თასის გათამაშება: „პარისენ-ჟერმენი“ (საფრანგეთი) 1:0, 1:5.

1985-86 წ. წ. უეფა-ს თასის გათამაშებაში: „აპოელი“ (კიპროსი) 4:2, 2:2; „ქსამაქსი“ (შვეიცარია) 1:1, 0:0.

„ლოკომოტივი“ ეროვნულ ჩემპიონატებში, 80-იან წლებში არასტაბილურად გამოდის: 1980-81 წ. წ. — IX ადგილი, 1981-82 წ. წ. — VI, 1982-83 წ. წ. — IV, 1983-84 წ. წ. — VII. 1984-85 წ. წ. — II, 1985-86 წ. წ. — IX, 1986-87 წ. წ. — IV ადგილი. ბოლო ჩემპიონატში „ლოკომოტივის“ შედეგი ასეთი იყო: 30 მატჩში 14 მოგება, 8 ფრე, 8 წაგება, ბურთების შეფარდება 67-45.

კლუბის ლირსებ[illegible] სხვადასხვა დროს იცავდნენ [illegible]ეთის ნაკრების ყოფილ [illegible]ბურთელები: ორმანჯიევი, ნედელკოვი, პეტკოვი, პეტროვი, ბოკკოვი, მილევი, კოტკოვი, გორანოვი, ბორისოვი, მიხაილოვი, ველიჩკოვი და სხვები.

გუნდის ახლანდელ შემადგენლობაში გამოირჩევიან მეკარე ნიკოლოვი, მცველები: ლალოვი, დიჩევი, ვასევი, ნახევარმცველი მეტკოვი, თავდამსხმელები — სტოევი, ბონჩევი, გ. პეტკოვი.

„ლოკომოტივი“ ბულგარეთის მიმდინარე ჩემპიონატის ერთპიროვნული ლიდერია, რაშიც დიდი წვლილი მიუძღვის კლუბის მწვრთნელს აპოსტოლ ჩაჩევსკის, რომელსაც მესამე სეზონია ეს პოსტი უკავია.

რევაზ შენგელია.

ოღუოანი პროფესიონალები

ტაგანროგში ჩატარდა ნორჩ რეგბისტთა ტრადიციული საკავშირო შეჯიბრების, ეურნალ „სპორტივნიე იგრის“ პრიზის — „ოქროს ოვალის“ გათამაშების ფინალური ტურნირი. გადამწყვეტი მატჩის შემდეგ თბილისის „ივერიის“ მოთამაშეებმა გამარჯვება მიულოცეს მეტოქეებს, ტურნირის მასპინძელი ქალაქის რეგბისტებს და ნირწამხდრებმა. თავჩაღუნულებმა მიაშურეს გასახდელს. ზოგიერთი ტიროდა კიდეც.

დამარცხებულის ცრემლი რა გასაკვირია, ნორჩები კი არა, ზოგჯერ ვაქაცები აუტირებია დასანან წაგებას, მაგრამ ჩვენთვის, „ივერიის“ გულშემატკივრებისთვის, ეს ცრემლები მაინც მოულოდნელი იყო. ბა, ვინ იფიქრებდა, რომ შარშან ჩამოყალიბებული გუნდი წლეულს „ოქროს ოვალის“ ფინალური ტურნირის ფინალურ მატჩში ითამაშებდა.

დიახ, ერთი წელია, რაც თბილისის 172-ე საშუალო სკოლის ფიზკულტურის მასწავლებელმა, ყოფილმა რეგბისტმა ემზარ სულაქველიძემ ქალაქის 97-ე სახლმმართველობის დახმარებით ამ სკოლაში ნორჩ რეგბისტთა გუნდი „ივერია“ ჩამოაყალიბა. პირველი ვარჯიშები შარშან, სასწავლო წლის დასაწყისში ჩატარდა. ვაზისუბნელ ბიჭებს თავდაპირველად ცოტა არ იყოს ეუცნაურათ ოვალური ბურთი, მაგრამ ცალკე მასწავლებლის ავტორიტეტმა გაჭრა, ცალკე მისი მონათხრობით დაინტერესდნენ და მალე ისევე გატაცებით დასდევდნენ რეგბის ბურთს, როგორც მანამდე ფეხბურთს თამაშობდნენ. პირველ ვარჯიშებს პირველი შეჯიბრებები მოჰყვა, პირველ შეჯიბრებებს — პირველი წარმატებები. „ივერიამ“ ჯერ „ოქროს ოვალის“ საკავშირო შეჯიბრების ნახევარფინალში გამოსვლის უფლება მოიპოვა, მერე აქაც ისახელა თავი და ფინალური ტურნირის ერთ-ერთი საგზური დაისაკუთრა. ტაგანროგში გამგზავრებამდე ემზარ სულაქველიძემ და მისმა შეგობრებმა — ლევან მგელაძემ, გივი ავლასტიმოვმა და ირაკლი იმნაძემ ნორჩი რეგბისტები პირველ „ნამდვილ“ შეკრებაზე წაიყვანეს ბორჯომში. აქ „ივერია“ საგანგებოდ და, როგორც ტაგანროგში გამოსვლის შედეგმა დაგვარწმუნა, ნაყოფიერად მოემზადა მომავალი ტურნირისათვის. ახალბედებმა საფუძვლიანად „გაიმეორეს“ რაც იცოდნენ, ბევრი რამ ახალიც ისწავლეს და წარმატებით ჩაბარეს პირველი სერიოზული გამოცდა — ჩვენი ქვეყნის მოზარდ (13-14 წლის) რეგბისტთა ათი საუკეთესო გუნდის ტურნირში მეორე ადგილი დაიკავეს. არადა, მეტოქეების უმეტესობა ბათუ გამოცდილი იყო. ტაგანროგელები, მაგალითად, ვისთანაც თბილისელებმა ფინალური მატჩი წააგეს, ხუთი წელია ერთად ვარჯიშობენ და ბევრ შეჯიბრებაშიც გუმარჯვიათ. ტურნირის შემდეგ სპეციალისტებმა შეადგინეს სიმბოლური ნაკრები, რომელშიც სხვებთან ერთად ზვიად გელოვანი, მერაბ ჩახუნაშვილი, მიხეილ ჩაჩუა და ზურაბ ნოზაძეც დაასახელეს. ნიკა ფაცია ტურნირის საუკეთესო მცველად აღიარეს.

ერთი სიტყვით, ნორჩმა თბილისელმა რეგბისტებმა [illegible]ერშან, სექტემბერში, ახალ საგნებთან ერთად ახალი სპორტული დისციპლინის შესწავლაც დაიწყეს, წელს კი საპატიო სპორტული ნადავლით ხელდამშვენებულნი მიუსხდნენ მერხებს, ქუთაისელი პაატა ძოწენიძე და თბილისელი გიორგი ღვინიაშვილი კი სკოლას უკვე დაემშვიდობნენ. წელს მათ მისაღები გამოცდები დიდ

სპორტშიც ჩააბარეს (უმაღლესი ლიგის რეგბისტთა გუნდებში — ქუთაისის „მშენებელსა“ და თბილისის „შევარდენში“ ჩაირიცხნენ) და უმაღლეს სასწავლებელშიც. ეს ზაფხული მათთვისაც იღლიანი გამოდგა, სტუდენტური ცხოვრება მათაც სპორტული წარმატებით გახალისებულებმა დაიწყეს.

ჩვენ უკვე გაუწყეთ, რომ ახლახან გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ქალაქ ცვიკაუში ჩატარდა სოციალისტური ქვეყნების ჭაბუკ რეგბისტთა ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი „შეგობრობა“, რომელიც საბჭოთა ნაკრების გამარჯვებით დასრულდა. ეს ძალზე საგულისხმო წარმატებაა. რეგბის მოყვარულებმა იციან, რომ ამ ტურნირს, ტრადიციულად, რუმინელი და საბჭოთა რეგბისტების საინტერესო, დაძაბული ფინალური მატჩი აგვირგვინებს. თუ ფინალს ჩემპიონატში მოსასპარეზე მოზრდილთა საკავშირო ნაკრებს კარგა ხანია არათუ გაუტოლდა რუმინელთა ეროვნულ გუნდს, არამედ ჯობნის კიდეც მას, ჭაბუკთა შეხვედრებში აშკარა უპირატესობა მეტოქეთა მხარესაა. ამას „შეგობრობის“ სტატისტიკური მონაცემებიც ადასტურებს — ამ შეჯიბრების ფინალურ მატჩში რუმინელი რეგბისტები ყოველთვის ამარცხებდნენ საბჭოთა სპორტსმენებს. და აი, როგორც იქნა, ნავსი გატყდა. საბჭოთა კავშირის ჭაბუკთა ნაკრებმა, რომლის ღირსებას პაატა ძოწენიძე და გიორგი ღვინიაშვილიც იცავდნენ, ფინალურ მატჩში ანგარიშით 24:6 დაამარცხა რუმინელი თანატოლები და პირველად მოიპოვა ტურნირის ლაურეატის წოდება.

ბოჩა ბოჩაშვილი.

XXIII ტრადიციული

1965 წელს პირველად გაიმართა ქართველ ჰიდრომშენებელთა სპარტაკიადა. და აი, ამას წინათ სტარტი აიღო ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებელთა მორიგმა, რიგით XXIII საზაფხულო სპარტაკიადამ — „ჯანმრთელობა და სიმხნევე“. ღონისძიება დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავს ეძღვნება.

ასპარეზობაში, რომელიც 27 სექტემბრამდე გასტანს, მშენებელთა 13 კოლექტივი მონაწილეობს — სულ 1150 კაცი. შეჯიბრებები ძირითადად შაბათ-კვირას იმართება სპორტის 12 სახეობაში: ფეხბურთში, კალათბურთში, ფრენბურთში, ხელბურთში, ცურვაში, მძლეოსნობაში, ჭადრაკში, შაშში, მაგიდის ჩოგბურთში, ძალოსნობაში, თავისუფალ ჭიდაობაში, ტყვიის სროლაში.

ხ. კუიმჯიანი,
სპორტკლუბ „ენგურის“ თავმჯდომარე.

„მილიონერი“ პრეზიდენტი

ფენეკა. ხუან ანტონიო სამარანჩმა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტის პოსტზე არჩევის შემდეგ (1980 წელი) ასჯერ შემოუფრინა (და შემოუარა) დედამიწას. ფრანს პრესის სააგენტოს ცნობით პრეზიდენტმა ამ ხნის მანძილზე მსოფლიოს 167 ქვეყანა მოინახულა.

ლონანის (შვეიცარია) ტურისტულმა სააგენტომ, რომელშიც საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის წევრები თვითმფრინავის, რკინიგზისა და გემის ბილეთებს იძენენ, პრეზიდენტს სამი სპეციალური პრიზი მიანიჭა. ყოველი ასეთი პრიზი გაიცემა ხოლმე მას შემდეგ, რაც მგზავრი ერთ მილიონ კილომეტრს დაფარავს. ამას წინათ სამარანჩი ლატაკიაში (სირია) იმყოფებოდა, სადაც ხმელთაშუაზღვის ქვეყნების თამაშების გახსნას დაესწრო. ამ მოგზაურობის შემდეგ პრეზიდენტი ალბათ მუოთხე პრიზს მიიღებს.

ფეხბურთი

I ლიგა

14 სექტემბერს გაიმართა I ლიგის ფეხბურთელთა საკავშირო გათამაშების 33-ე ტურის მატჩები.

„დინამო“ (გათუმი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი) 0:1 (0:0).

ბათუმი. „დინამოს“ სტადიონი. 14 სექტემბერი.

„დინამო“: ბალაძე (კუცია), გოგიტიძე, მენაბდე (მაკუტაძე), დურდიაძე, ჩიქოვანი, ზედანია, კიკლიაშვილი, ათუაშვილი, ბარათაშვილი, გორგილაძე (ქობელაშვილი), მაიხურაძე.

„ტორპედო“: ჩხეიძე, გიგატაძე, ოევზაძე (მანგაძე), ციკარიშვილი, გზიკაძე, ბიგვავა, ფრუიძე, თავაძე, ხუნდაძე (გოგრიჭიანი), პაპავა, შენგელია.

მსაჯი მ. გუბაჩევი (კუიბიშევი).

ქუთაისის ტორპედოელთა ძალზე ძნიმე სატურნირო მდგომარეობა საყოველთაოდ ცნობილია. განსაკუთრებით მას მერე, რაც გუნდმა საკუთარ მინდორზე ორი უმნიშვნელოვანესი მატჩი წააგო სხვა ლუტსაიდერებთან, მას ძალი შეაძლებლობით უნდა ეთამაშა, რათა 2 ქულით შეევსო თავისი ღარიბი აქტივი. ქუთაისელებმა ქულების აღება კი შეძლეს, მაგრამ ღირსეული თამაში კვლავ ვერ აჩვენეს. გუნდი მოქმედებდა ხშირი შეყოვნებებით, ზედმეტი სიფრთხილით, დაახლოებით ასევე თამაშობდნენ დინამოელებიც და მატჩიც ერთობ უფერულად, უინტერესოდ ჩატარდა. ერთადერთი ბურთი 73-ე წუთზე გავიდა 11-მეტრიანით: ჭელიძის დარტყმა მოიგერია მეკარე კუციამ, მსაჯმა განმეორებით დანიშნა დარტყმა და გოგრიჭიანმა ამჯერად ზუსტად გაგზავნა ბურთი მაჩხინძელთა კარში — 1:0.

ოთარ შარვანიძე.
(ტელეფონით „ლელოს“ კორ).

ტურის სხვა შეხვედრათა შედეგები. „კრილია სოვეტოვი“ (კუიბიშევი) — „ჩერნომორეცი“ (ოდესა) 1:1, „გეოლოგი“ (ტიუმენი) — „ასკ „კარპატი“ (ლვოვი) 1:0, „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი) — „შინიკი“ (იაროსლავლი) 3:1, „კუზბასი“ (კემეროვო) — „დაუგავა“ (რიგა) 0:0, „პამირი“ (დუშანბე) — „დინამო“ (სტავროპოლი) 4:0, „ფახთაქორი“ (ტაშკენტი) — „როსტსელმაში“ (დონის როსტოვი) 3:0. ასკ (დონის როსტოვი) — „კოლოსი“ (ნიკოპოლი) 2:1. „ზარია“ (ვოროშილოვგრადი) — „მეტალურგი“ (ზაპოროჟიე) 1:0, „კოტაიკი“ (აბოვიანი) — „ფაკელი“ (ვორონეჟი) 0:0, „სპარტაკი“ (ორჯონიკიძე) — „როტორი“ (ვოლგოგრადი) 0:0.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 16 სექტემბრისთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ჩერნომ.“	31	20	10	1	54-20	50
„ლოკომ.“	32	18	11	3	46-20	47
„დაუგავა“	30	16	10	4	50-22	42
„პამირი“	32	14	7	11	44-35	35
„როსტსელ.“	31	12	11	8	40-36	35
„ფახთაქ.“	32	12	10	10	37-33	34
„კუზბასი“	32	11	12	9	29-22	34
„კოლოსი“	32	14	5	13	46-49	33
ასკ „კარპ.“	31	11	9	11	43-33	31
„გეოლოგი“	32	12	6	14	33-40	30
„მეტალურ.“	31	10	9	12	40-37	29
„დინ.“ ბ.	32	10	9	13	28-29	29
„დინ.“ სტ.	31	9	11	11	32-41	29
„ზარია“	31	9	11	11	29-44	29
„შინიკი“	31	11	6	14	20-32	28
„როტორი“	32	10	7	15	35-42	27
„სპარტაკი“	31	9	9	13	23-29	27
„კრ. სოვეტ.“	32	8	10	14	26-37	26
ასკ რ.	31	11	3	17	24-41	25
„კოტაიკი“	31	10	5	16	36-45	25
„ტორპ.“ ქ.	32	7	10	15	21-40	24
„ფაკელი“	32	6	11	15	25-33	23

სსრ კავშირის

ჩემპიონატი ხელბურთში

ორნი დაუმარცხებლად

კრასნოდარში ხელბურთელ ვაჟთა საკავშირო ჩემპიონატის მეორე ექვსეული ასპარეზობს. სასტარტო შეხვედრები ამ ჯგუფში ასე დამთავრდა:

„პოლიოტი“ (ჩელიაბინსკი) — „კაუსტიკი“ (ვოლგოგრადი) 30:25, ცსკა — ზიი (ზაპოროჟიე) 21:18, ფისკ (კრასნოდარი) — „გრანიტასი“ (კაუნასი) 29:24.

„პოლიოტი“ — „გრანიტასი“ 31:21, ცსკა — „კაუსტიკი“ 27:20, ზიი — ფისკ 18:17.

„პოლიოტი“ — ფისკ 26:22, ცსკა — „გრანიტასი“ 21:14, ზიი — „კაუსტიკი“ 24:16.

როგორც ხედავთ, ამ ჯგუფში ჯერჯერობით დაუმარცხებლად იბრძვის ორი კოლექტივი — ცსკა და ჩელიბიანსკის „პოლიოტი“. გთავაზობთ ამ ექვსეულის სატურნირო მდგომარეობას:

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ქ.
ცსკა	3	3	0	0	6
„პოლიოტი“ (ჩელ.)	3	3	0	0	6
ზიი (ზაპ.)	3	2	0	1	4
ფისკ (კრასნ.)	3	1	0	2	2
„გრანიტ.“ (კაუნ.)	3	0	0	3	0
„კაუსტიკი“ (ვოლგ.)	3	0	0	3	0

II ლიგა

გუშინ თბილისის გ. დიმიტროვის სახ. საავიაციო ქარხნის სტადიონზე შედგა II ლიგის IX ზონის ფეხბურთელთა საკავშირო გათამაშების 24-ე ტურის მატჩი. თბილისის „შევარდენი“-სპი-მ მიიღო ტყიბულის „შეშახტე“.

თამაში ოამოავრდა ფრედ — 0:0.

ვინ არის უფრო ძლიერი?

ნიუ-იორკი. დამთავრდა აშშ-ს ღია ჩემპიონატი ჩოგბურთში, ყველა თანრიგში გამოვლინდნენ მთავარი პრიზების მფლობელნი, მაგრამ მსოფლიო ჩოგბურთის ლიდერთა საკითხი (ქალებში) მაინც გადაუწყვეტი დარჩა.

ისევე როგორც უიმბლდონის წლევანდელ ტურნირში, აქაც ფინალში შტეფი გრაფი (გფრ) და მარტინა ნავრატილოვა (აშშ) შეხვდნენ ერთმანეთს. გამარჯვება ამჯერადაც ნავრატილოვას ხვდა წილად — 7:6, 6:1. მიმომხილველები აღნიშნავენ, რომ გრაფი მთლად ჯანმრთელად ვერ გრძნობდა თავს და ამის გამო წყვილთა თანრიგში თამაშზე უარიც კი განაცხადა. ეს ალბათ ასეც იყო, მაგრამ უფრო საგულისხმო ის არის, რომ გრაფი ოფიციალური კლასიფიკაციით მაინც ნავრატილოვაზე წინ დგას. სწორედ ამიტომ ვამბობთ, რომ 1987 წლის სეზონის ლიდერის ვინაობა ჯერჯერობით მაინც გაურკვეველია.

ვაჟებში მდგომარეობა უფრო გამოიკვეთა. მიუხედავად იმისა, რომ ივან ლენდლმა (ჩეხოსლოვაკია) უიმბლდონის ტურნირის ფინალში მარცხი განიცადა, იგი მაინც მსოფლიოს № 1 ჩოგბურთელად ითვლება. ეს რომ ასეა, აშშ-ს ღია ჩემპიონატშიც დამტკიცდა. ფინალურ ორთაბრძოლაში ლენდლმა შვედ მათს ვილანდერს ოთხ პარტიაში აჯობა — 6:7, 6:0, 7:6, 6:4 და მთავარი პრიზიც მოიპოვა.

ვაჟთა წყვილების ფინალში შვედებმა ს. ედბერგმა და ა. იარიდმა უიმბლდონის ჩემპიონები კ. ფლეკი და რ. სეგუსო (ორივე — აშშ) დამარცხეს—7:6, 6:2, 4:6, 6:7, 7:6.

ქალთა წყვილებში აშშ-ს რომ ჩემპიონატის მთავარი ჯილდო შ. ნავრატილოვამ და პ. შრაივერმა (ორივე — აშშ) დაიმსახურეს. ფინალში მათ კ. ჯორდანსა (აშშ) და ე. სმაილს (ავსტრალია) აჯობეს—5:7, 6:4, 6:2.

მესამე გამარჯვებას ნავრატილოვამ შერეულ წყვილთა თანრიგში მიაღწია ე. სანჩესთან (აშშ) ერთად. გადამწყვეტ შეხვედრაში ამ დუეტმა ბ. ნაგელსენი და პ. ენაკოუნი დამარცხა — 6:4, 6:7, 7:6.

„სპორტი—თამაში—სიამოვნება“

მასობრივი ფიზიკური კულტურა გდრ-ში სულ უფრო ფართო ხასიათს იძენს. ბერლინის თითქმის ყოველ ეზოში შეხვდებით ბეტონის ფილებისაგან დამზადებულ „მცირე“ ჩოგბურთის მაგიდებს. ასეა პოლონეთშიც, უნგრეთშიც, ბულგარეთშიც. ვუყურებ და ვფიქრობ, ნუთუ ჩვენ არა გვაქვს ბეტონი, ხის დაფებისაგან დამზადებული მაგიდები ხომ ადვილად ფუჭდება ღია ცის ქვეშ!

მაგიდის ჩოგბურთთანაა დაკავშირებული ერთ-ერთი ყველაზე მასობრივი შეჯიბრება „ტტტ“ (აბრევიატურა მაგიდის ჩოგბურთში), რომელიც გდრ-ის დედაქალაქში ტარდება. ასპარეზობის მოწყობის იდეა ბერლინის საკამოს გაზეთ „ბერლინერ ცაიტუნგის“ რედაქციაში დაიბადა. ჯერ კიდევ 1960 წელს, როდესაც ეს ტურნირი პირველად ჩატარდა, მასში 3200 ენთუზიასტმა მიიღო მონაწილეობა, წლეულს კი შეჯიბრებაში 55 ათასი ბერლინელი ჩაება. ფინალისტთა გამოსავლენად ტურნირები ჩატარდა დაწესებულებებში, სკოლებში, საცხოვრებელ სახლებში. მაყურებელთა დიდი მოწონება დაიმსახურეს „ბერლინერ ცაიტუნგის“ და სატირული ჟურნალის „ოილენშპიგელის“ თანამშრომლებმა. მათ გამოსვლებში იგრნობოდა პროფესიონალიზმი, იუმორი, არტისტიზმი.

გდრ-ში რომ მასობრივი სპორტი ძალიან პოპულარულია, ამაში მაშინ დარწმუნდებით, როცა ჰუმბოლტის სახელობის უნივერსიტეტში გამართულ ზეიმზე ან ახალი რაიონების სპორტულ მოედნებზე მოზვდებით; სპორტისა და დასვენების სახლში გამართულ ჯანმრთელობის სეანსებზე ხომ ბილეთის შოვნაც ჭირს...

გდრ-ში ძალიან პოპულარულია მასობრივი გაცურვები ბალტიის ზღვაზე. შორიგ შეჯიბრებაში, მიუხედავად იმისა, რომ წყლის ტემპერატურა მხოლოდ 19 გრადუსი იყო, 449 სპორტსმენმა მიიღო მონაწილეობა (მათ შორის 40 ქალმა). მამაკაცთა შორის პირველი იყო 30 წლის ექიმი ერფურტელი იორგ ვალტერი. ახალგაზრდობაში ის ექვსჯერ გახდა ქვეყნის ჩემპიონი ბრასის სტილით ცურვაში. გდრ-ში ჩემპიონები „მასებს უბრუნდებიან“, რითაც ფიზკულტურა და სპორტი მხოლოდ იგებს.

ბურგენფარტში გამართულ ტრადიციულ ველორბოლაში ათასობით ენთუზიასტმა მიიღო მონაწილეობა. ტრასაზე ერთმანეთის გვერდით ნახევდით დედას, მამას, პაპას, შვილიშვილს... წლეულს ქალთა ველოსპორტის პროგრესის აღსანიშნავად ჩატარდა შეჯიბრება დევიზით „ქალები კილომეტრებზე ნადირობენ“. საინტერესოა, რომ ასპარეზობა მოეწყო გაზეთ „ფოლკის“ თაოსნობით და ლოზუნგით: „სპორტი — თამაში — სიამოვნება“. ამბობენ, რომ სტარტებს დაესწრნენ სპეციალისტი სელექციონერებიც, რომლებმაც საკეთესონი თავიანთ კლუბებში მიიწვიეს.

საკდენის კორ.

„რინგის“ ფურცლებზე

ცნობილმა ამერიკულმა ჟურნალმა „რინგმა“, რომელიც ნიუ-იორკში გამოდის, გამოაქვეყნა ყველა დროის უძლიერესი ძმიმეწონასანი პროფესიონალი მოკრივეების საინტერესო „რანგ-ლისტი“ (ძალთა შედარებითი ნუსხა).

პირველ ადგილზეა მუჰამედ ალი (კასიუს კლეი), რომელიც მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონი იყო 1964-1970, 1974-1978 და 1978-1979 წლებში: მეორე ადგილი მიეკუთვნა ჯეკ ჯონსონს (1908-1915), მესამე — ჯო ლუისს (1937-1949).

მომდევნო ადგილებზე არიან — ჯეკ დემპსი (1919-1926), გენ ტუნი (1926-1928), ლარი ჰოლმსი (1980-1985), როკი მარჩიანო (1952-1958), სონი ლისტონი (1962-1964), ეზრა ჩარლზი (1950-1951), ჯერსი ჯო უოლკოტი (1951-1952), ჯო ფრეზიერი (1970-1973), ჯიმ ჯეფრისი (1889-1905), ფლოიდ პატერსონი (1956-1959), ჯეიმს კორბეტი (1882-1887), ბობი ფიტცსიმონსი (1887-1889) და ა. შ.

ლიდერი შეიცვალა

ბონი. ევროპული თანამეგობრობის მრავალდღიანი ველორბოლის მონაწილეებმა იტალიიდან გფრ-ის ტერიტორიაზე გადაინაცვლეს. იტალიის გზებზე დამაჯერებლად ლიდერობდნენ ფრანგი ჟოელ პელიე და საბჭოთა ველოსიპედისტი პიოტრ უგრიუმოვი. ისინი შცირე სხვაობით პირველ და მეორე ადგილებს ინაწილებდნენ. ახლა ლიდერთა რიგებში ცვლილებები მოხდა.

მეექვსე ეტაპი ფინელმა კარილაინერმა მოიგო, 146 კილომეტრიან ტრასაზე, რომლის ფინიში აუგსბურგში შედგა, მან 3:57.07 აჩვენა. მოსკოველმა დმიტრი კონშევი გამარჯვებულს 51 წამით ჩამორჩა და ეტაპზე მეოთხე ადგილი დაიკავა.

ექვსი ეტაპის შემდეგ კი მეორე ფრანგი მარკ მადიო დაწინაურდა. რიგელმა პიოტრ უგრიუმოვმა მეხუთე ადგილზე გადაინაცვლა. იგი ლიდერს 2 წუთითა და 13 წამით ჩამორჩენ.

„სპორტპროგნოზი“

27-ე ტირაჟის შედეგები

(12-14 სექტემბერი)

1-1, 2-X, 3-2, 4-X, 5-X, 6-1, 7-1, 8-X, 9-1, 10-1, 11-X, 12-1, 13-2.

შენიშვნა: პირველი ციფრი წყვილთა ნომერს აღნიშნავს, მეორე — შეხვედრის შედეგს.

ცისფერ ეკრანზე

ცენტრალური ტელევიზია. 16 სექტემბერი. დილის ტანვარჯიში — **9.00 (2);** საჭადრაკო სკოლა — **12.05 (2);** სპორტული პროგრამა. ევროპის საკლუბო ტურნირები ფეხბურთში — **20.00 (1)** და **23.00 (1).**

საქართველოს ტელევიზია. 16 სექტემბერი. სპორტული პროგრამა. ევროპის საკლუბო ტურნირები ფეხბურთში — **20.00** და **23.00.**

რედაქტორის მოადგილე
უ. ჯიჯინაძე.

„ჰონდა“ ცვლაკავს ბრაზილიურ სამგზას

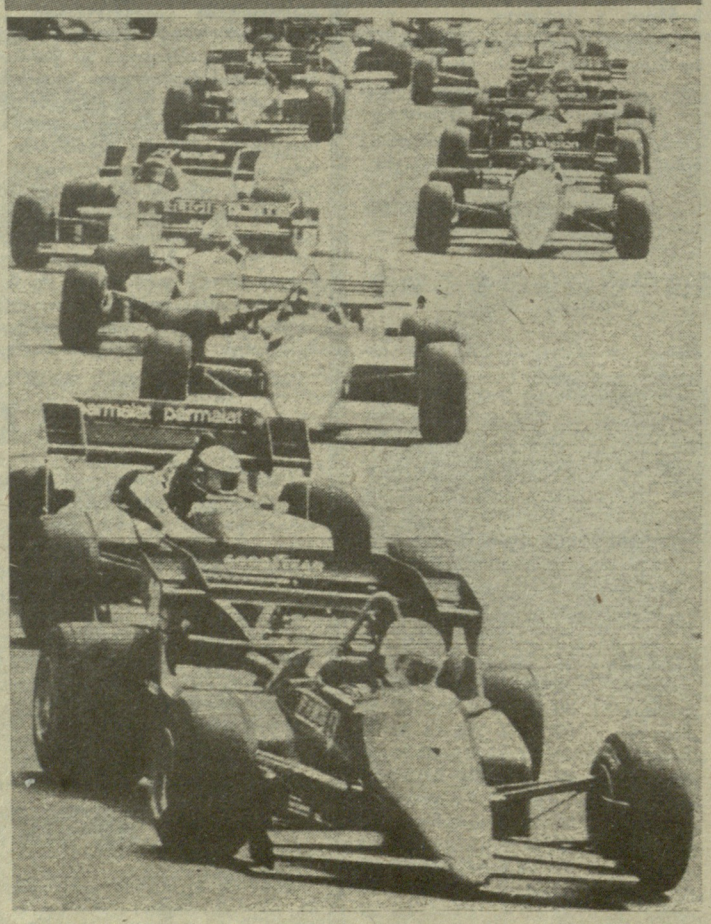

ბრაზილიელთა კიდევ ერთი ჭარმატება, რის შემდეგაც ნელსონ პიკემ ფაქტიურად გაინაღდა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული

6 სექტემბერს, იტალიაში „მონცას“ ტრასაზე გაიმართა „ფორმულა-1“ ავტომობილებით რბოლაში მსოფლიო ჩემპიონატის მეთერთმეტე ეტაპი.

საწვრთნელ რბოლაში, უკვე მერაკდენედ, საუკეთესო დრო აჩვენა ნაიჯელ მენსელმა და სტარტზე პირველ რიგში იდგა მისი „ჰონდა“. აღსანიშნავია, ის, რომ ამ შესანიშნავ სპორტსმენს თვით ეტაპებზე ბედი არ წყალობს.

ამჯერად იგი დიდხანს ლიდერობდა. მას კვალდაკვალ მიყვებოდა მისი თანაგუნდელი, ბრაზილიელი ნელსონ პიკე, ამ უკანასკნელს კი მეტოქეობას უწევდა აირტონ სენა. სამეული ისე გაერთო რბოლით, რომ ვერც კი შეამჩნია, როგორ წამოეწიენ ავსტრიელი გერჰარდ ბერგერი და ბელგიელი ტიერი ბუტსანი. შემდეგ მათ შვედი სტეფან იოჰანსონიც შეუერთდა. ერთ-ერთ მოსახვევთან ბრაზილიელებმა იგრძნეს, რომ მენსელმა წამით მოადუნა ყურადღება, ოსტატურად ჩამოიტოვეს ძლიერი მეტოქე და საბოლოოდ იგი მესამე ადგილზე აღმოჩნდა. დანარჩენები კი იგივე თანამიმდევრობით მივიდნენ ფინიშთან.

ჯერ ჩემპიონატი არ დასრულებულა და უკვე ცნობილი გახდა, რომ გუნდებში ცვლილებებია მოსალოდნელი. პიკე აპირებს „ლოტუსთან“ გააფორმოს კონტრაქტი. იგი აირტონ სენას შეცვლის. სენა „მაკლარენის“ პილოტი გახდება. გაისიდან „მაკლარენი“ „პორშეს“ ფირმის ძრავის ნაცვლად „ჰონდათი“ იასპარეზებს.

მეთერთმეტე ეტაპის შედეგები: 1. ნელსონ პიკე (ბრაზილია, „ვილიამს ჰონდა“) — 9; 2. აირტონ სენა (ბრაზილია, „ლოტუს ჰონდა“)— 6; 3. ნაიჯელ მენსელი (ინგლისი, „ვილიამს ჰონდა“) — 4; 4. გერჰარდ ბერგერი (ავსტრია, „ფერარი“) — 3; 5. ტიერი ბუტსანი (ბელგია, „ბენეტონ ფორდი“) — 2; 6. სტეფან იოჰანსონი (შვეცია, „მარლბორო მაკლარენ პორშე“) — 1. ალენ პროსტმა მეთხუთმეტე ადგილი დაიკავა.

თერთმეტი ეტაპის ჯამში ერთპიროვნული ლიდერია ნელსონ პიკე. მას 63 ქულა აქვს. 49 ქულით მეორე ადგილზეა აირტონ სენა. მესამეზე 43 ქულით ნაიჯელ მენსელია. ალენ პროსტს კვლავ 31 ქულა აქვს. სტეფან იოჰანსონი (20 ქულა) მეხუთე ადგილზეა. გერჰარდ ბერგერს 12 ქულა აქვს. დანარჩენი ადგილები ასე განაწილდა: 7. ტიერი ბუტსონი — 10; 8. მიქელე ალბორეტო — 8; 9. ტეო ფაბი — 7; 10. სატორუ ნაკაჰიმა — 6; 11-14. ანდრეა დე ჩეზარისი, ედი ჩივესი, ფილიპ სტაიფი, ჯონათან პალმერი — 4-4 ქულა, 15. დერეკ უორვიკი — 3; 16-17. მარტინ ბრანდლი, რიკარდო პატრეზე — 2-2 ქულა, 18-20. რენე არნუ, ივან კაპელი, ფილიპ ალიე — თითო ქულა.

კონსტრუქტორთა პირველობაზე ასეთი მდგომარეობაა: 1. „ვილიამს ჰონდა“ — 106; 2. „ლოტუს ჰონდა“ — 55; 3. „მაკლარენ პორშე“ — 51; 4. „ფერარი“ — 20; 5. „ბენეტონ ფორდი“ — 17. 6. „ტაირელ ფორდი“ — 8; 7. „ეროუზ ბე-ემ-ვე“ — 7; 8. „ბრაბემ ბე-ემ-ვე“ — 6; 9. „ცაკსპიდი“ — 2; 10-12. „ლიჟიე ბე-ემ-ვე“, „მარჩ ფორდი“, „ლოლა ფორდი“ — 1-1 ქულა.

ჩემპიონატის მეთორმეტე ეტაპი გაიმართება 20 სექტემბერს, პორტუგალიაში, ეშტორლის ტრასაზე.

დავით ჩუბინიძე.

საქართველოს ფიზიკური კულტურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი აცხადებს კონკურსს

სპორტული მომზადების სამეცნიერო უზრუნველყოფის განყოფილების უფროსი მეცნიერთანამშრომლის ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად — 1 ადგილი.

კონკურსში მონაწილეობის მსურველთა განცხადებისა და დებულებით გათვალისწინებული საბუთების მიღების ვადაა ერთი თვე განცხადების გამოქვეყნებიდან.

ინსტიტუტის მისამართია: 380062, თბილისი, ჭავჭავაძის პროსპექტი 49-ა. საქართველოს სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი. ტელეფონი 23-55-87.

ჩვენი მისამართი:
წერილებისთვის — 380096
თბილისი, ლენინის ქ. 14.
დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“,

რედაქციის ტელეფონები:
წერილების განყოფილება — 93-97-55,
სამდივნო — 93-97-52,
ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-53,
„ფერანი“ — 93-97-26, „მართვე“ — 93-97-27.

ჩვენი ინდექსი 64436

საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სტამბა. 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14. იბეჭდება ოფსეტური წესით საგაზეთო კორპუსში: ნოშარაულის, 29.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 უე 07176